

2297 1. Beh. af Lovf. om Dem. for Regj. til at medd. Konc. p. Jernbaneanl. p. Sjæll. og Falster. 2298

paa den nordlige Side af Sjælland fik en isfri Havn, der blev sat i Forbindelse med en Jernbane, faaledes, at de derfra kunde faae Overtart til Sylland. Jeg veed nu meget godt, at den høitæredede Minister eller imod den Slags Baner, som kunne blive Konkurrenter for Statsbanerne, og jeg hørte igaar, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) gav ham sin Tilslutning i den Henseende. Deraf slutter jeg, at vi ikke kunne vente en saadan Tanke gjennemført i den nærmeste Fremtid, formodentlig hverken i den nuværende eller i en tilkommende Regjerings Tid; men det kunde dog gjerne være, at den Tid kunde komme, da en saadan Tanke vandt større Indgang. Stjøndt jeg erkjender, at den Omstændighed, at en ny anlagt Bane bliver Konkurrent for en Statsbane, er et Moment, der maa tages med i Betragtning, naar der er Tale om at meddele en Koncession, maa jeg dog ogsaa sige, at jeg ikke kan erkjende, at dette Moment bør være det eneste eller afgjørende Hensyn, der bliver at tage ved Afgjørelsen af den Slags Sager, og det forekommer mig, at dersom denne Frygt for, at en saadan Bane kunde blive Konkurrent for en Statsbane, virkelig er grundet, erkjendes det derved, at den Tanke, som er fremsat, er forstandig og til dels berettiget. Jeg mener derfor, der kunde være Grund til nærmere at overveje, om det ikke vilde være klogt at sige som saa: Da vi antage, at denne Bane vil blive en god og rentabel Bane, ville vi bygge den som Statsbane. Dette skulde da gjælde baade om Frederiksfund-Frederiksørf-Banen, og om Banen imellem Randers og Grenaa. Man kunde da ikke sige, at vi lod Andre slumme Bløden og lod Staten beholde den afflummede Mælk; thi denne fik da den hele Fordel for sig, og derved vilde naturligvis ogsaa Udbygningen til at faae Randers-Grenaa-Banen bygget blive betydelig bedre end den for Tiden er. — Det var kun disse faa Betragtninger, jeg paa dette Standpunkt af Sagen vilde henstille baade til den høitæredede Ministers og til det høie Things nærmere Overveielse.

Bøffen: Der blev igaar udtalt den Mening, at det Lovforslag om Jernbaneanlæg, vi da behandlede, hellere burde have været delt i forskellige mindre Lovforslag, og jeg tror ogsaa, at dette vilde have været rigtigt, men navnlig maa det erkjendes for rigtigt, at de Baner, vi i Dag behandle, ikke ere blevene optagne i det samme Lovforslag som de Baner, hvormed der forhandlede igaar, idet der jo her er Tale om to høist forskjellige Systemer for Baneanlæg. Imedens

Spørgsmaalet nemlig, igaar dreiede sig om Statsjernbaneanlæg og om det Forhold, man vilde komme til imellem Sidebanerne og Stambanerne, dreier Spørgsmaalet sig jo i Dag kun om saadanne Anlæg, der ikke kræve noget Tilskud fra Statskassen, og som heller ikke, i alt Fald ikke med Rimelighed, ville udsætte denne for at komme til at lide noget Tab. Jeg skal ikke dvæle ved Forhandlingen igaar, men jeg maa dog udtale min Forundring over, at det Lovforslag, vi da forhandlede, fik en saa mærkkelig gunstig Modtagelse; jeg tror ogsaa, at det Indtryk, som Forhandlingen igaar har givet, vil forandre sig noget, naar Sagen foreligger behandlet af et Udvalg. — Jeg maa udtale, at jeg havde ventet, vi nu vare komne saa vidt med Jernbaneanlæg, at man kunde have givet os et lille Pusterum. Jeg vil just ikke forlange, at dette Pusterum skulde have været, indtil de nuværende Anlæg blot nogenlunde vare komne til at sorrente sig, men jeg tror dog, at det kunde have været, indtil vi vare blevene færdige med de Anlæg, vi nu staa ved, og jeg skal minde om, at de to følgende Finantsaar til forskjellige Anlæg kræve et Beløb af over 2 Millioner Daler aarlig, ja det følgende Finantsaar endog et Beløb af 2,700,000 Rd. Jeg skal imidlertid ikke rippe op i denne Strid, hvormed jeg kun kan haabe, at den vil komme til at se lidt anderledes ud, naar Sagen foreligger til 2den Behandling. — Angaaende de Forslag, som her ere stillede med Hensyn til Jernbaneanlæg, knyttede til det sjællandske Jernbaneselskab, vil jeg blot dvæle ved nogle enkelte Punkter deraf, og da først ved Banen til Frederiksfund fra et Punkt paa den nordsjællandske Jernbane ikke nordligere end Sillerød og ikke sydligere end Lyngby. Jeg kan naturligvis ganske tiltræde de Bemærkninger, som vi nu hørte at den sidste ærede Daler med Hensyn til Usikkertigheden af, at denne Bane fik en videre Udstrækning, og at den Egn, som den skal komme til, Gode, mere umiddelbar blev knyttet til Hovedstaden, men jeg ser ogsaa nok, at enhver Bestræbelse i denne Retning vil stille en ubillig Forundring til det sjællandske Jernbaneselskab, idet det for hver Mil, Banen gaar længere ned ad Nordbanen, vil skabe en desto stærkere Konkurrence med sig selv, hvortil jeg ikke tror, vi tør vente at kunne formaa Selskabet. Idet jeg altsaa mener, at vi neppe kunne komme sydligere end til et Udgangspunkt ved Sillerød, tror jeg paa den anden Side, at der er budt Selskabet en Pris for Anlægget af denne Bane, som fra Statens Side betragtet er for dyr; det er nemlig som Pris der-